

Zlatý list

přírodovědná soutěž Českého svazu ochránců přírody

4. dobrovolný úkol

51. ročník ve školním roce 2022/2023

- **Téma:** Pozorování slunéček
- **Doporučené období:** březen – duben

Slunéčko, nebo tzv. berušku jistě všichni znáte. Je to nápadný brouček s krovkami obvykle zbarvenými do červena a s různým počtem většinou černých teček. Jsou významnými pomocníky na zahradě, protože se živí škůdci rostlin - živočišnými i rostlinnými. Rozhodně se vyplatí o nich něco vědět. Pojďme se na ně tedy podívat blíže.

Bude se vám hodit: zápisník, tužka, atlas hmyzu, krabičková lupa nebo lupa a sklenička, fotoaparát nebo mobilní telefon s fotoaparátem, měřítko (stačí krátké pravítko ze školního penálu).

Povinná část:

1. K pozorování slunéček se nejlépe hodí teplý, slunný den, kdy jsou nejvíce aktivní. Na zahradě, na louce nebo i na některé dřevině najdete kolonii mšic. Tyto parazity rostlin vyhledává mnoho druhů slunéček. Proto je velká šance, že tam nějaké uvidíte. Zkuste najít všechna vývojová stadia slunéčka – vajíčka, larvy, kukly i dospělé. Slunéčka i jejich vývojová stadia vyfoťte.
2. Jaké druhy hmyzu kromě mšic jsou potravou slunéček? Kolik mšic nebo jiného hmyzu denně spořádá jedna larva slunéčka sedmítečného? Liší se skladba potravy slunéček podle druhu? A kolik mšic spořádá dospělé slunéčko? Liší se množství spořádaného hmyzu mezi jednotlivými vývojovými stádii slunéček?
3. Jedno ze slunéček (larvu či dospělé) opatrně sklepněte do krabičkové lupy a pořádně jej prozkoumejte. Jak je veliký? Kolik má nohou? Jsou něčím zvláštní? Jak vypadá jeho ústní ústrojí? Jak vypadá jeho „bříško“? Tělní část, jenž Vás nejvíce zaujme, si překreslete do zápisníku. Nezapomeňte slunéčko zase vrátit do míst, kde jste jej našli.
4. Které druhy slunéčka se u nás vyskytují dlouhodobě (jsou původní) a které nově (jsou invazní)? Ovlivňují se vzájemně tyto dvě skupiny? Jakým způsobem? Pro jaké druhy živočichů jsou slunéčka potravou? Platí to i pro „přistěhovaná“ slunéčka?

Zlatý list

přírodovědná soutěž Českého svazu ochránců přírody

Tipy na další rozšíření úkolu:

- Navrhněte několik způsobů, jak pomoci slunéčkům v zahradě.
- Nakreslete dospělé slunéčko i larvu. Z obrázků uspořádejte výstavu s malou přednáškou pro mladší kamarády/mladší žáky.
- V odborné literatuře nebo pomocí internetu vyhledejte živočišný druh skutečně nazývaný beruška a přečtěte si o ní pár zajímavostí.

Mohlo by vás zajímat:

- [článek v časopisu Vesmír](#)
- [informace na BioLib.cz](#)

Generální partner Zlatého listu

Soutěž probíhá pod záštitou Ministerstva životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Partneři Zlatého listu

